

El primer ministre britànic, Gordon Brown, acompanyat de la seva esposa, Sarah, saluda els militants després del seu discurs durant el congrés del Partit Laborista, a Brighton, la setmana passada.

El retorn de Gordon 'Flash' Brown

LONDRES ■ Victorià Jiménez

“Somnieu somnis grans perquè els somnis petits no canvien el món”, “hem transformat el nostre país i ho tornarem a fer”, “els bancs pagaran pel patiment dels britànics”, “sóc la mena d’home que no accepta un no per resposta”. Aquesta és tan sols una brevíssima mostra de l’oratoria que va desplegar el primer ministre britànic, descrit dimarts 29 de setembre, en plena conferència del Partit Laborista a Brighton, amb la frase, avui famosa, del militant de base David Dixon, de Sunderland: “Gordon Brown escup foc pels queixals!” A la residència oficial del *premier* del Regne Unit, a Downing Street, hi ha un estudi a la primera planta. Els qui hi han estat diuen que en un racó de la cambra hi ha un roc, un record de la lluna. Molts, dins del Partit Laborista i fora, es pensaven que Gordon Brown havia

abandonat la Terra feia mesos, que havia llançat la tovallola i acceptava els resultats de les enquestes que, com la d’aquest setembre, col·loca el partit del govern a la tercera posició amb un 20% d’intenció de vot, tres punts més avall que els liberal-demòcrates i a més de deu del Partit Conservador. Un d’aquests crítics era David Prentis, secretari general de la poderosa organització sindical Unison –hi ha set milions de treballadors afiliats al país–, que va declarar la seua confiança renovada en Brown quan feia tot just uns segons que el líder laborista havia acabat el discurs: “Ens calia aquesta crida a la guerra.” Amb un dèficit equivalent al 12% del producte interior brut, la pèrdua de productivitat continuada (un 0,6% menys durant l’estiu) i la davallada de la lliura, el regiment laborista necessitava una injecció urgent de moral.

El corresponsal de la BBC a l’acte, James Landale, va descriure l’exposició de Brown com “una arenga per als militants, en comptes d’un missatge adreçat a la nació”. Molts ciutadans britànics han oblidat, en efecte, el país que van heretar els laboristes de l’era Thatcher: la Gran Bretanya no tenia salari mínim, no hi havia parlaments autònoms per les tres nacions de l’estat, no hi havia ajudes econòmiques per a contrarestar la pobresa infantil, no hi havia cap llei contra la discriminació... Gordon Brown va reclamar que els valors laboristes són “els valors de la majoria”, i encara ho són: la defensa dels serveis públics, la democratització de la Cambra dels Lords, l’augment dels impostos als més rics. Malgrat que el diari *The Sun* (cinc milions d’audiència) done suport avui als conservadors per primera vegada en dotze anys.

BUENOS AIRES ■ Federico Rivas

Més divisió a Honduras. Quan fa poc més de tres mesos del cop d'estat que va enderrocar el president d'Hondures, Manuel Zelaya, i quan fa dues setmanes que ha tornat, clandestinament, i s'ha asilat a l'ambaixada del Brasil a Tegucigalpa, el govern *de facto* de Roberto Micheletti encara les primeres fissures internes. Després de la petició de diàleg feta pel cap de les forces armades colpistes, el general Romeo Vásquez, han començat a sentir-se veus de disconformitat entre els empresaris hondurenys. El president de l'Associació Nacional d'Indústries, Adolfo Facussé, va proposar de restituir per unes hores Zelaya i que el procés fos vigilat per 3.000 soldats de les Nacions Unides (ONU). La proposta va ser rebutjada immediatament per Micheletti, que, no obstant això, sembla obligat a satisfer les demandes dels sectors conservadors que van impulsar el cop. Els industrials hondurenys han començat a notar la crisi a les butxaques, mentre els militars temen haver de pagar les conseqüències legals d'haver destronat Zelaya a punta de pistola. L'Església, al seu torn, ha advertit sobre el deteriorament de la situació social. Enmig d'aquest escenari de crispació, el Tribunal Suprem Electoral ha demanat al govern que derogui la suspensió de les llibertats civils que va signar fa dues setmanes, perquè "afecta el procés per a les eleccions del 29 de novembre". Micheletti es va mostrar disposat a anul·lar el decret prèvia consulta amb la Cort Suprema, però fins ara no ha estat més que una promesa incompleta. L'estat d'excepció no ha impedit, tanmateix, que milers de partidaris de Zelaya mantinguin el torcebraç de les protestes al carrer. A més de la pressió interna, els colpistes reben l'oposició internacional, perquè tant els Estats Units com l'Organització d'Estats Americans (OEA) i l'ONU exigeixen a Micheletti que accepti l'acord de San José, la proposta de mediació redactada pel president de Costa Rica, Óscar Arias. Pel govern d'Hondures aquest pacte és inacceptable, perquè inclou la restitució de Zelaya al poder. Micheletti s'ha mostrat disposat a deixar el càrrec, però sempre que Zelaya abandoni l'ambaixada del Brasil i se

El president Zelaya, a l'ambaixada del Brasil.

sotmeti a "la justícia hondurenys". Segons que denuncien els colpistes, el mandatari depositat ha violat la constitució amb la convocatòria d'un referèndum constitucional que obriria les portes a una possible reelecció presidencial. De fet, la dreta ha denunciat l'acostament de Zelaya al president veneçolà Hugo Chàvez, cosa que per a molts ha estat la veritable causa del cop militar. Totes les expectatives per a una sortida negociada són posades ara en la missió de la OEA, que és previst arribi a Tegucigalpa aquesta setmana.

AMMAN ■ Carla Fibla

Continua el desafiament. No és un estira-i-arronsa, sinó una actitud en la qual la República Islàmica de l'Iran ha decidit d'arriscar la seva relació amb la comunitat internacional per demostrar que no hi haurà ingerència en el desenvolupament del seu programa nuclear. El dia 27 de setembre, el règim que presideix Mahmud Ahmadinejad va confirmar les proves amb míssils de curt abast, Fateh 110 i Tondar 69, amb capacitat per a arribar a un objectiu situat a una distància de 200 quilòmetres i 150. Quan feia pocs dies que els líders del món havien exposat les seves preocupacions a l'assemblea general de l'ONU —on Ahmadinejad va evitar de referir-se al programa nuclear del seu país—, l'Iran ignorava també els advertiments dels Estats Units i Israel i tornava a defensar-se al·legant que "el seu programa nuclear és pacífic i que vol generar electricitat". Amb l'acceptació que l'Organisme Internacional de l'Energia Atòmica (OIEA) inspeccioni les seves instal·lacions semblava que es calmaven de nou els nervis. En canvi, des d'occident tot plegat s'observa com una escalada de tensió que sembla inacabable, sobretot ara que el règim iranià ha reconegut que hi ha

una segona planta nuclear d'enriquiment d'urani. Per acabar-ho d'adobar, el govern iranià va donar el vist-i-plau al llançament de míssils, aquesta vegada de llarg abast, els Shabab 3, amb capacitat per a arribar a un objectiu que es troba, segons els experts, entre 1.800 quilòmetres i 2.000; i els Seyil 2, que també són capaços d'atacar Israel, bases nord-americanes i part d'Europa. Ali Akbar Salehi, director de l'oficina de l'Organització de l'Energia Atòmica Iraniana, va defensar el dret sobirà del seu país a executar, "com ho fan més nacions" el programa d'energia nuclear, i va assegurar que la nova planta "s'ha construït en el context de les regulacions de la OIEA. Unes declaracions que no convencen Israel, on el govern que dirigeix el conservador Benjamin Netanyahu ha demanat a la comunitat internacional que s'actui amb sancions "abans no sigui massa tard"; i ha fet pressió al govern dels Estats Units tot demanant què esperen a respondre rotundament l'Iran per posar fi, definitivament, a la que considera la principal amenaça contra l'estat sionista. Des d'Israel, els EUA i Europa s'observa amb nerviosisme l'actitud de l'Iran, mentre que algunes altres potències, com Rússia, comencen a distanciar-se per a no trobar-s'hi

L'Iran ha efectuat noves proves amb míssils.

compromeses; o bé la Xina, que els darrers dies ha demanat calma per a reconduir la situació. La veritat és que del crit d'"Ala Hu Akbar" ('Al·là és gran') amb el qual l'Iran acomiada els seus míssils durant les proves tècniques, només es pot extreure, de moment, que manté el desafiament sense por que la OIEA visiti les seves plantes nuclears i faci preguntes incòmodes.